

استاندارد آموزش شایستگی

ممیزی انرژی

گروه شغلی

تاسیسات

کد ملی آموزش شایستگی

۳	۱	۱	۵	۳	۰	۰	۹	۰	۰	۷	۰	۰	۱	۱
Isco-08	سطح مهارت	شناسه گروه	شناسه شغل	شناسه شایستگی	شناسه شایستگی	نسخه								

۱۳۹۰/۱۱/۳۰

تاریخ تدوین استاندارد : ۱۳۹۰/۱۱/۳۰

ناظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی
کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۳۱۳۹/۲/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشتہ بهینه سازی مصرف انرژی :
رامک فرج آبادی- ارزنگ بهادری- سید محسن جلالی- محمد علی حاتمیان

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل :
- شرکت مشاوران بهسازی، نوسازی انرژی (مبنای)

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی
تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالي ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فني و حرفه اي گشور ، پلاک ۲۵۹

تلفن ۹ - ۶۶۵۶۹۹۰۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تهریه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	احمد فضلی	فوق لیسانس	سیستم های انرژی	مهندسی	کارشناس ارشد	تلفن ثابت : تلفن همراه : ۰۹۱۲۳۵۷۱۲۰۴ ایمیل : آدرس :
۲	امین امین فر	لیسانس	حرارت	mekanik	۸ سال	تلفن ثابت: ۸۸۵۱۵۱۳۱ تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۳	امین ذوالفقاری	فوق لیسانس	تبديل انرژی	کارشناس ارشد	۸ سال	تلفن ثابت: ۸۸۵۱۵۱۳۱ تلفن همراه : ایمیل : آدرس :

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی :

کارورزی صرفا در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاویت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفاء خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مریبان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مریبان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

مالحظاتی است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل:

تکنسین ممیزی انرژی

شرح استاندارد آموزش شغل :

تکنسین ممیزی انرژی شغلی است از حوزه انرژی (بهینه سازی مصرف انرژی) که شامل شایستگی هایی از قبیل: بررسی مبانی انتقال حرارت در ساختمان، تطابق سازی الگوی مصرف ساختمان با مبحث ۱۹، بررسی سیستمهای گرمایشی و سرمایشی ساختمان، بررسی مبانی ممیزی انرژی، کاربرد تجهیزات ممیزی انرژی، استفاده از نرم افزار مبنا ۱۹ جهت تحلیل مصرف انرژی در ساختمان، تهیه و تکمیل چک لیست ممیزی انرژی، تدوین شناسامه انرژی ساختمان می باشد.

ویژگی های کارآموز ورودی :

حداقل میزان تحصیلات : دبیلم فنی، ریاضی و تجربی

حداقل توانایی جسمی و ذهنی : داشتن سلامت کامل جسمی و ذهنی

مهارت های پیش نیاز : ندارد

طول دوره آموزش :

طول دوره آموزش ۱۰۶ ساعت

- زمان آموزش نظری ۵۰ ساعت

- زمان آموزش عملی ۴۱ ساعت

- زمان کارورزی ۱۵ ساعت

- زمان پروزه - ساعت

بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)

- کتبی : %۲۵

- عملی : %۶۵

- اخلاق حرفه ای : %۱۰

صلاحیت های حرفه ای مریبیان :

- کارشناس ارشد و بالاتر با مدرک مهندسی سیستم های انرژی، تجربه مدیر، مهندس مکانیک تبدیل انرژی

- کارشناسی مکانیک (حرارت و سیالات)، مهندسی شیمی، مهندسی انرژی، فیزیک کاربردی با حداقل ۲ سال سابقه کار مرتبط

- کارشناس و بالاتر فیزیک کاربردی با سابقه کار با ممیزی انرژی

* کاروزی در شرکت های مورد تایید شرکت بهینه سازی مصرف سوخت انجام می گیرد.

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Building ENGrgy Avdit Technician

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع
ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع
ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع
د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل

- شایستگی ها

ردیف	عنوان
۱	بررسی مبانی انتقال حرارت در ساختمان
۲	تطابق سازی الگوی مصرف انرژی ساختمان با مبحث ۱۹
۳	بررسی سیستمهای گرمایشی و سرمایشی ساختمان
۴	بررسی مبانی ممیزی انرژی
۵	کاربرد تجهیزات ممیزی انرژی
۶	استفاده از نرم افزار مبنا ۱۹ جهت تکمیل مصرف انرژی در ساختمان
۷	تهییه و تکمیل چک لیست ممیزی انرژی
۸	تدوین شناسنامه انرژی ساختمان
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	
۱۳	
۱۴	
۱۵	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :	
	جمع	عملی	نظری		
	۸	۲	۶		
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				
-لوازم التحریر -فیلم آموزشی -تحته وايت برد -پروژکتور	دانش : -مبانی و اصول انتقال حرارت -نحوه انتقال حرارت هدایتی -نحوه انتقال حرارت جابجایی -نحوه انتقال حرارت تشعشعی -نحوه انتقال حرارت از ناشی از نفوذ هوا -نحوه انتقال حرارت کل ساختمان				
	مهارت : -تشخیص حوزه های اتلاف انرژی در ساختمان -برآورد راهکارهای مناسب در جلوگیری از اتلاف انرژی در ساختمان -				
	نگرش : -شناسخت انواع روش های انتقال حرارت -نقاط ایجاد تلفات حرارتی در ساختمان				
	ایمنی و بهداشت : -رعایت اصول ارگونومی				
	توجهات زیست محیطی :				

عنوان :

تطابق سازی الگوی مصرف انرژی با مبحث ۱۹

	زمان آموزش			دانش : دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی توجهات زیست محیطی مرتبه
	جمع	عملی	نظری	
	۲۲	۹	۱۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی				
- لوازم التحریر				- دانش : کلیات مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان
- فیلم آموزشی			۳	- تعیین گروه ساختمان
- تخته وايت برد			۲	- روش محاسبه ضریب انتقال حرارت مرجع
- پروژکتور			۲	- روش محاسبه ضریب انتقال حرارتی U ساختمان
			۲	- روش محاسبه اینرسی حرارتی ساختمان
			۲	- روش محاسبه ضرایب حرایتی جداره ها به روش تجویزی
				مهارت :
		۲		- تکمیل چک لیست روش کارکردی
		۱		- تکمیل اطلاعات کلی ساختمان و عوامل ویژه اصلی
		۱		- تعیین ضرایب انتقال حرارت عناصر مختلف (فرم ۱)
		۱		- تعیین ضرایب انتقال حرارت متوسط عناصر (فرم ۲)
		۱		- تعیین ضرایب انتقال حرارت طرح و مرجع (فرم ۳)
		۱		- تکمیل چک لیست روش تجویزی
				- تعیین اینرسی حرارتی جداره ها
				- مقایسه مقاومت حرارتی جداره ها با مقادیر مرجع
				نگرش :
				- آشنایی با مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان
				- محاسبه ضرایب انتقال حرارتی جدارها
				ایمنی و بهداشت :
				- رعایت اصول ارگونومی
				توجهات زیست محیطی :
				-

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

		زمان آموزش			عنوان :			
		جمع	عملی	نظری	بررسی سیستم های گرمایش و سرمایش			
		۲۴	۱۰	۱۴				
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی		دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط						
- لوازم التحریر - فیلم آموزشی - تخته وايت برد - پروژکتور		<p>دانش :</p> <ul style="list-style-type: none">- انواع سیستم های تهویه- اجزای سیستم های سرمایشی و گرمایشی- سیستم مناسب با اقلیم قرارگیری ساختمان- سیستم های راندمان بالا- آشنایی با نرم افزارهای مربوطه- سیستمهای تامین آب گرم- سیستمهای هوای رسانی <p>مهارت :</p> <ul style="list-style-type: none">- بازدید از سیستم های سرمایشی و گرمایشی- سایزینگ سیستم سرمایشی ساختمان نمونه- <p>نگرش :</p> <ul style="list-style-type: none">- دق در شناخت انواع سیستم های سرمایشی و گرمایشی- دق در انجام محاسبات سایزینگ <p>ایمنی و بهداشت :</p> <ul style="list-style-type: none">- رعایت اصول ارگونومی- رعایت اصول ایمنی در بازدید از موتورخانه <p>توجهات زیست محیطی :</p> <ul style="list-style-type: none">-						

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :	
	جمع	عملی	نظری		
	۱۳	۴	۹		
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				
-لوازم التحریر -فیلم آموزشی -تحته وايت برد -پروژکتور	دانش : -روش ممیزی انرژی -انواع ممیزی انرژی -ابزارهای تجزیه و تحلیل انرژی -مباحث اقتصادی مرتبط با ممیزی انرژی -آشنایی با نحوه ارائه گزارش ممیزی انرژی ساختمان -بررسی پروژه نمونه				
	مهارت : -انجام ممیزی عبوری در یک ساختمان -				
	نگرش : -دقت در انجام ممیزی				
	ایمنی و بهداشت : -رعایت اصول ارگونومی				
	توجهات زیست محیطی :				

	زمان آموزش				عنوان :
		جمع	عملی	نظری	
		۸	۵	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				
- انواع دماسنجد - رطوبت سنج - لایکر - دوربین حرارتی - سرعت سنج - اختلاف فشار سنج - دبی سنج - آنالایزر گازهای احتراقی - تجهیزات اندازه گیری برقی - لوکس متر - سختگردی الکسید کربن - سنجشگردی اکسید کربن	دانش : - انواع تجهیزات ممیزی انرژی (انواع دماسنجد ، انواع دستگاه های رطوبت سنج و) و کاربرد آن ها - نقاط اندازه گیری - مهارت : - تشریح ابزار و تجهیزات ممیزی انرژی - اندازه گیری های عملی با ابزار و تجهیزات ممیزی انرژی - کنترل نتایج اندازه گیری شده - نگرش : - رعایت اخلاق حرفه ای - دقیقت در کار - سرعت در کار - صرفه جویی در مصرف مواد اولیه				
	ایمنی و بهداشت : - استفاده از وسایل حفاظت و ایمنی فردی - رعایت موارد ایمنی در کار با ابزار و دستگاه ها و تجهیزات				
	توجهات زیست محیطی :				

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

زمان آموزش			عنوان :
جمع	عملی	نظری	استفاده از نرم افزار مبنا ۱۹ جهت تحلیل مصارف ارزی ساختمان
۶	۴	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی			دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
- اثبات - لوازم التحریر - نرم افزار مبنا ۱۹			دانش : - نرم افزار مبنا ۱۹ - نحوه استفاده از خروجی های نرم افزار
			-
			مهارت : - مدلسازی یک ساختمان در نرم افزار مبنا ۱۹ - تحلیل نتایج به دست آمده
			- -
			نگرش : - دقیقت در مدلسازی ساختمان در نرم افزار و تحلیل نتایج
			- -
			ایمنی و بهداشت : - رعایت اصول ارگونومی
			-
			توجهات زیست محیطی : -

		زمان آموزش			عنوان :			
		جمع	عملی	نظری	تهیه و تکمیل چک لیست ممیزی انرژی			
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی		دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی توجهات زیست محیطی مرتبط						
لوازم التحریر - وايت برد - متر - چک لیست - نقشه ساختمان		دانش : - نرم افزارهای ممیزی انرژی - مشخصات عمومی ساختمان - مشخصات جداره های ساختمان - مشخصات در و پنجره ساختمان - مشخصات تجهیزات و تاسیسات مکانیکی و برقی - وضعیت انرژی ساختمان - لیست نقشه ها						
		مهارت : - تکمیل اطلاعات شناسنامه انرژی در ساختمان نمونه						
		-						
		-						
		نگرش : - شناسایی نقاط بررسی تکمیل چک لیست						
		-						
		ایمنی و بهداشت : - رعایت اصول ایمنی هنگام جمع آوری اطلاعات						
		توجهات زیست محیطی :						
		-						
		-						

		زمان آموزش			عنوان : تدوین شناسنامه انرژی ساختمان	
		جمع	عملی	نظری		
		۵	۳	۲		
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی		دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				
- لوازم التحریر - وايت برد - متر - فرم شناسنامه انرژی - ویدئو پروژکتور		دانش : - فرم شناسنامه انرژی - نحوه پرکردن شناسنامه انرژی ساختمان - تکمیل شناسنامه انرژی ساختمان - استخراج داده های انرژی از ساختمان نمونه جهت تکمیل شناسنامه - -				
		مهارت : - دقت در کار - سرعت در کار				
		نگرش : - -				
		ایمنی و بهداشت : - -				
		توجهات زیست محیطی : - -				

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	دماسنجد	محیطی	۱	قابلیت سنجش CO_2, O_2
۲	دماسنجد	سطحی	۱	
۳	دماسنجد	غوطه وری	۱	
۴	دماسنجد	تشعشعی	۱	
۵	دستگاه سنجش روشنایی	Lux meter	۱	
۶	دستگاه آنالیزور گازهای احتراقی	موجود در بازار	۱	
۷	دستگاه اندازه گیری سرعت هوا	Hot wire	۱	
۸	دستگاه رطوبت سنج	محیطی	۱	
۹	دستگاه سنجش غلظت دی اکسید کربن	Co ₂ meter	۱	
۱۰	دستگاه دوربین حرارتی	موجود در بازار	۱	
۱۱	دستگاه اندازه گیری برقی	Power Analyzer	۱	
۱۲	دستگاه دوربین عکاسی	دیجیتالی	۱	
۱۳	ثبت کننده دما و رطوبت		۱	
۱۴	ویدئو پروژکتور	موجود در بازار	۱	
۱۵	رايانه	P4	۴	

توجه:

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	تخته وايت برد	استاندارد	۱	از همه رنگ يك عدد
۲	ماژیک وايت برد	استاندارد		
۳	تخته پاک کن	استاندارد	۱	

توجه:

- مواد به ازاء يك نفر و يك کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	فلومتر آب	Ultrasonic	۱	
۲	فلومتر گاز	Ultrasonic	۱	
۳	متر	لیزری	۱	
۴	متر	معمولی	۱	

توجه:

- ابزار به ازای هر سه نفر محاسبه شود.

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	جنبه های کلی مدیریت و ممیزی انرژی	ستاری		۸۹	تهران	هزاره سوم اندیشه
۲	ممیزی انرژی ساختمان	خواجه مبارکه		۹۱	تهران	-
۳	کتاب جامع انتقال حرارت	احمد فضلی		۹۰	تهران	نشر کتابخانه فرهنگ

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزو	سال نشر	مؤلف / مولفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	جزوات درس ممیزی انرژی		احمد فضلی		دانشگاه علمی و کاربردی علوم و فنون قزوین		

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
1	www.ifco.ir
2	www.mabnaco.net
3	www.GNErgy school.ir
4	www.IEA.org
5	
6	
7	
8	
9	
10	

فهرست معرفی نرم افزارهای سودمند و مرتبط

(علاوه بر نرم افزارهای اصلی)

ردیف	عنوان نرم افزار	تهییه کننده	آدرس	توضیحات
۱۹	نرم افزار مبنا	شرکت مبنا		